

REKABET KURULU KARARI

Dosya No : D2/1/A.D.-00/1

Karar No : 00-7/62-29

Karar Tarihi : 15.02.2000

Toplantıya Katılan

Başkan : Prof. Dr. M. Tamer MÜFTÜOĞLU.

Üyeler : Dr. Kemal EROL (İkinci Başkan), Sadık KUTLU, İsmet CANTÜRK, Nejdet KARACEHENNEM, Mustafa PARLAK, A.Ersan GÖKMEN, R. Müfit SONBAY, Kubilay ATASAYAR, Murat GENCER.

Toplantıya Katılmayan Üye (görevli): Mehmet Zeki UZUN.

Bildirimde Bulunan: Lawson Mardon Group International Limited
vekili Bekir AROMA (Güllü Sk., No:1, 3'üncü Levent/İSTANBUL)

Taraflar: - Lawson Mardon Group International Limited

Al House, 83 Tower Road North Warmley, Bristol BS 30 8XP, İNGİLTERE

- Bakioğlu Holding A.Ş.

Atatürk Organize Sanayi Bölgesi, 1.000 Sk., No:7, Çiğli/İZMİR

- Cem BAKİOĞLU

Atatürk Organize Sanayi Bölgesi, 1.000 Sk., No:7, Çiğli/İZMİR

- Enver BAKİOĞLU

Atatürk Organize Sanayi Bölgesi, 1.000 Sk., No:7, Çiğli/İZMİR

- Sertaç BAKİOĞLU

Atatürk Organize Sanayi Bölgesi, 1.000 Sk., No:7, Çiğli/İZMİR

Dosya Konusu: **LMG Bak Gravür Baskılı Karton San. ve T.A.Ş. ana sözleşmesinde yeralan rekabet yasağına menfi tespit belgesi verilmesi talebi.**

Raportörler Görüşü: Şirket Ana Sözleşmesi'nde getirilen üç yıllık rekabet yasağının, devralmanın gerçekleştirilmesi için gerekli ve makul yan sınırlamalar olması nedeniyle, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun hükümlerini ihlal etmediği ve aynı Kanun'un 8'inci maddesi çerçevesinde yapılan başvuru üzerine Menfi Tespit Belgesi verilmesinde bir sakınca olmadığı.

Dosya Evreleri: Bildirim konusu talep ile Kurum kayıtlarına 24.08.1999 tarih, 2721 sayılı ile giren Lawson Mardon Group International Limited vekili Bekir AROMA imzalı bildirim üzerine 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 8'inci maddesi uyarınca, Raportörler Ali DEMİRÖZ ve Hakan Suat ÖLMEZ tarafından yapılan inceleme sonucu düzenlenen 08.02.2000 tarih, D2/1/A.D.-00/1 sayılı Menfi Tespit

Ön İnceleme Raporu, 09.02.2000 tarih, REK.0.06.00.00/10 sayılı Başkanlık önergesi ile 00-7 sayılı Kurul toplantı gündemine alınmıştır.

DEĞERLENDİRME

Bildirime konu işlem, Lawson Mardon Bak Gravür Baskılı Karton ve Sanayi A.Ş.'nin % 51 hissesine sahip olan İngiltere tabiyetli Lawson Mardon Group International Limited Şirketinin, yerli hissedarlardan % 29 oranında hisseyi devralması* ile değişiklik yapılan şirket ana sözleşmesindeki rekabet yasağına ilişkin menfi tespit talebidir.

Dosyadaki bilgi ve belgelerden; Lawson Mardon Group (LMG) ile Bakioğlu Holding A.Ş.'nin bir ortak girişimi olan Lawson Mardon Bak Gravür Baskılı Karton Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin temel faaliyet alanının tütün ürünleri ile ilgili ambalajların üretilmesi olduğu anlaşılmaktadır. Arz ve talep yönüyle değerlendirildiğinde, tütün ürünlerinin paketlenmesi amacıyla kullanılan baskılı ambalajların kendine has özellikleri nedeniyle diğer ambalaj türlerinden ayrıldığı, tütün ürünleri ambalajları olarak yumuşak ve sert olmak üzere iki ambalaj türü kullanıldığı ve bunların birbirlerinin yerine ikame edilebileceği göz önünde bulundurulduğunda, ilgili ürün pazarı, "tütün ürünleri ambalajlanmasına yönelik baskılı sert ve yumuşak ambalaj pazarı" olarak kabul edilmiştir. İlgili coğrafi pazar ise, şirketin ürettiği ürünlerin Türkiye genelinde satışa sunulması ve ülke içerisinde pazar farklılaşması yaratacak faktörlerin bulunmaması nedeniyle "Türkiye Cumhuriyeti sınırları" olarak belirlenmiştir.

Söz konusu şirketin %51'ine sahip olan LMG, şirketin diğer ortakları olan; Cem Bakioğlu, Enver Bakioğlu, Sertaç Bakioğlu ve Bakioğlu Holding A.Ş.'nden toplam %29 oranında hisseyi satın alarak şirketin kontrolünü ele geçirmiştir. Şirketin kontrolünün LMG'ye geçmesiyle, Şirket Esas Mukavelesi'nde mevcut rekabet etmeme hükmünde değişiklik yapılarak buradaki kısıtlamalar hisselerini devreden Cem Bakioğlu, Enver Bakioğlu, Sertaç Bakioğlu ve Bakioğlu Holding A.Ş. (BAK) üzerine konmuştur.

İlgili rekabet etmeme hükümleri, şirket Ana Sözleşmesi'nin 31'inci maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre, Bakioğlu Holding ve adı geçen gerçek kişilerin, şirketten ayrıldıktan sonra 18 ay süreyle, kendi hesaplarına veya başkası adına ya da hesabına, doğrudan veya dolaylı olarak şirketin faaliyetine rakip bir işle iştirgal etmemesi ve bu 18 ayı takip eden ikinci 18 aylık süre içinde ayrılış tarihi itibarıyla şirketin son 12 aylık satış cirosu içerisinde bu cironun % 20'sini sağlayan müşteri nezdinde herhangi bir sıfatla çalışmaması, müşteriyi şirketten uzaklaştırmaması ve şirketin ürettiği ürünlere rakip mal siparişi kabul etmemesi öngörülmektedir. Ayrıca her iki dönemde de hiçbir şekilde şirketin kısıtlı personelinin istihdam edilmemesi şart koşulmuştur. Bu sınırlamalar, tarafların, gravür baskılı

---

* Söz konusu işleme ilişkin 1998/2 No'lu Tebliğ ile değişik 1997/1 No'lu Tebliğ'de öngörülen 25 trilyonluk ciro ve % 25 lik pazar payı eşiklerinin aşılmadığı gerekçesiyle işbu hisse devirlerine izin sağlamak amacıyla kurumumuza başvuruda bulunulmamıştır.

yumuşak veya sert ambalajların üretilmesi veya tütün üreticilerine satılması ve/veya pazarlanması işi dışındaki işlerle iştigal etmelerini engellemeyecektir.

Günümüzde, teşebbüsler arası devir işlemlerinde, genellikle, devralan tarafın devreden devir işleminden sonra kendisiyle rekabet etmemesi yönünde bir şart ileri sürdüğü rekabet yasaklamalarına ticari hayatta yaygın olarak rastlanmaktadır. Bu durum, özellikle devir işlemine konu pazara yabancı olan devralan teşebbüsler ile mevcut pazarda müşteri portföyü ve “know-how” oluşturmuş devreden teşebbüsler arası devralmalarda sözkonusu olmaktadır. Devralanın “know-how” ve kendine ait müşteri portföyünü oluşturabilmesi, bir başka deyişle piyasaya adaptasyonunun sağlanabilmesi için makul bir süreye gereksinim duyulması nedeniyle, bu tür anlaşmalarda rekabet etmeme yasaklamaları ticari hayatın bir gereği olarak değerlendirilebilmektedir.

Rekabet otoriteleri de, devralma işlemlerinde, satın alınan varlıkların (know-how, müşteri portföyü, satış stratejileri vb.) değer ifade eden bir bütün olarak alınması gerektiği esasına dayalı olarak, devreden tarafa getirilen konuyla ilgili faaliyette bulunma sınırlamalarına belli süreler için ilgili pazarda rekabet etme yasakları getiren hükümlere “zorunlu kısıtlamalar” kavramı çerçevesinde olumlu yaklaşımlar sergileyebilmektedirler.

Rekabet etmeme hükümleri konusunda, Avrupa Birliği Mevzuatı ve Komisyon uygulamaları gözönüne alınarak verilen kararlar örnek oluşturmaktadır. Rekabet Kurulu daha önce, “Vateks” kararında (Vateks/PGI, Karar No:99-12/94-36) Avrupa Birliği uygulamalarına da atıfta bulunarak, getirilen üç yıllık rekabet yasağını zorunlu, makul ve objektif bir yan sınırlama olarak değerlendirmiştir.

LMG tarafından BAK'a getirilen toplam üç yıllık rekabet yasağı bir devralma sonucunda şirkete yapılan “know-how” transferini ve şirketin yasal haklarını korumak ve haksız rekabetin engellenmesi amacıyla devralan teşebbüs tarafından konulmuştur. Sınırlama, şirketin faaliyet alanında olan ürünlerle sınırlandırılmıştır. Komisyon uygulamalarında, sadece müşteri portföyünün devredildiği durumlarda iki yıl, “know-how”un devredildiği durumlarda ise 5 yıl sınırlama süresi makul bulunmaktadır. Bu aşamada, ilgili devir işleminde “know-how” devrinin sözkonusu olup olmadığı önem kazanmaktadır LMG'nin dünyanın değişik bölgelerinde ilgili işi yaptığı ve bu alanda uzmanlaştığı ve değerli deneyimlerinin bulunduğu, üretim, teknoloji ve kalite kontrol ile ilgili bu deneyimlerin sürekli eğitim yoluyla şirkete aktarıldığı gözönüne alınarak şirketin devralma sonucunda korunması gereken “know-how”a sahip olduğu görülmüştür.

Dolayısıyla, ortak kontrol edilen bir teşebbüsün sahip olduğu “know-how”ın, taraflardan birisinin şirketin kontrolünü devralmasından sonra belli bir süre korunması ve haksız rekabeti önleme amacına yönelik olarak konulan ve devreden şirket üzerine yüklenen rakip işle uğraşma ve müşteri ve nitelikli personelin şirketten uzaklaştırılması yasağı getiren toplam üç yıllık sınırlamanın, zorunlu, objektif ve makul bir yan sınırlama olduğu kanaatine varılmıştır.

SONUÇ

Yukarıda yapılan değerlendirmeler ışığında, Lawson Mardon Bak Gravür Baskılı Karton ve Sanayi A.Ş.' nin "Ana Sözleşme"de yer alan ve Bakioğlu Holding A.Ş., Cem Bakioğlu, Enver Bakioğlu ve Sertaç Bakioğlu'ndan her birine, Şirketten ayrılmaları durumunda hüküm ifade etmek üzere getirilen toplam üç yıllık rekabet yasağının, devralmanın gerçekteşirilmesi için gerekli ve makul bir yan sınırlama olduğu kanaatine varılarak, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun hükümlerinin ihlal edilmediğine ve aynı Kanun'un 8'inci maddesi çerçevesinde talep edilen Menfi Tespit Belgesi'nin verilmesine OYBİRLİğİ ile karar verilmiştir.